

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра філософії та суспільно-політичних наук.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПОЛІТОЛОГІЯ»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	для всіх спеціальностей
назва освітньої програми	Політологія
статус	вибіркова

Краматорськ
ДДМА
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Політологія» для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, для всіх спеціальностей, освітня програма «Політологія».

Розробники:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук, доцент.

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми (лише для обов'язкових дисциплін):

Керівник групи забезпечення:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільно-політичних наук, протокол № 1 від 28.08.2019

Завідувач кафедри:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук, доцент.

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту
протокол № 1 від 28.08.2019

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

В усі часи, а у наші дні особливо, політика надає важливий, часом доленосний вплив на життя окремих людей і цілих народів.

Вона нерозривно пов'язана з найглибшими основами людської цивілізації. Ще Аристотель відзначав, що політика сягає своїм корінням в природу людини як соціальної істоти, яка здатна повноцінно жити лише в колективі, суспільстві і "приречена" взаємодіяти з іншими людьми.

Політичні знання і культура потрібні сьогодні будь-якій людині, незалежно від її професійної приналежності, оскільки, живучи в суспільстві, вона неминуче повинна взаємодіяти з іншими людьми і державою. Без володіння такими знаннями особа ризикує стати розмінною монетою в політичній грі, перетворитися на об'єкт маніпулювання і поневолення з боку активніших в політичному відношенні сил.

Українська національна система освіти переживає складний період. З одного боку, вона зобов'язана реагувати на глобальний процес суспільних змін, на нові умови соціалізації молоді, який належить жити і трудитися в світі, що значно відрізняється від того, в якому формувалися попередні покоління нашої країни. З іншого боку, вона повинна зберігати спадкоємність вітчизняної культури і традицій, остерегаючись політичної кон'юнктури.

1.2 Мета дисципліни – формування когнитивних та афективних компетенцій в сфері знань основних світових і вітчизняних політологічних шкіл і напрямків, надання їм уявлень про політичні явища та процеси, формування у них навичок політичного аналізу та вміння застосовувати політичні знання у своїй професійній, громадській та політичній діяльності.

1.3 Завдання дисципліни:

- формувати у студентів демократичну політичну культуру;
- розкривати діалектику особистих, класових, національних і загальнолюдських інтересів і цінностей ;
- виявляти антидемократичну, антигуманну суть тоталітарних та авторитарних політичних режимів ;
- показувати студентам переваги демократичних правових і соціальних форм державного устрою, переконувати їх в необхідності і неминучості демократичних перетворень в Україні;
- збагачувати знання майбутніх фахівців світовим досвідом створення і функціонування правових демократичних держав;
- відкривати студентам "секрети" і механізм здійснення політичної влади, присвятити їх в таємниці" ухвалення політичних рішень;
- залучати їх до пошуку оптимальних шляхів зняття політичних суперечностей, ефективних способів вирішення політичних і міжнаціональних конфліктів, надійних засобів збереження політичної стабільності;
- надавати студентам навички ведення політичної дискусії, розвивати вміння бути толерантними до різних точок зору в умовах політичного плюралізму, вести пошуки компромісів.

1.4 Мова викладання: українська

1.5 Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- загальний обсяг становить 45 годин / 1,5 кредити, в т.ч.:
- денна форма навчання: лекції – 14 годин, практичні (семінарські) – 6 годин, самостійна робота студентів – 25 години;
- заочна форма навчання: лекції – 4 години, самостійна робота студентів – 41 година.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Тема	Зміст програмних результатів навчання
1	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати походження і сутність політичного життя, політичне як соціально-історичне явище, поняття політичного і політики, різноманітність визначень політики, суб'єкти та об'єкти політики, її функції, структура політики. • студент здатний розкрити етапи становлення і розвитку політології як науки і навчальної дисципліни. об'єкт і предмет політології, методи і структуру політичного знання, функції політології, політологічну науку і політичну практику; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні питання пов'язаного з походженням і сутністю політичного життя, політичного як соціально-історичного явища, поняття політичного і політики, різноманітності визначень політики, • студент здатний дискутувати з приводу предмету і методу політології а також специфіки політологічного знання.
2	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний описати як проходило зародження політичної науки в Древній Греції, політичні ідеї Платона й Аристотеля, політичної думки середньовіччя, християнську доктрина держави, політичну думку епохи Відродження; • студент здатний розкрити питання про політичні вчення періоду становлення буржуазних відносин, про походження і задачі держави і зародження політичної ідеології лібералізму, про ідею суспільного договору і народного суверенітету Ж.Ж. Руссо, про філософсько-правові концепції представників німецької класичної філософії, концепцію "цивільного суспільства" Г.Ф.В. Гегеля; • студент здатний продемонструвати знання про виникнення і розвиток політичної думки в Київській Русі, політичний досвід Запорізької Січі, політичні ідеї Кирило-Мефодіївського братства, національно-політичне відродження України, про Сучасні західні концепції політики, інституціональний підхід до політики, системний аналіз і його вплив на політологію; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити сутність політичної думки середньовіччя, політичних вчень періоду становлення буржуазних відносин, а також філософсько-правові концепції представників німецької класичної філософії; • студент здатний дискутувати з приводу діалектико-матеріалістичних поглядів на політику К. Маркса і Ф. Енгельса, елітаристських концепцій політики
3	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати владу як явище суспільного життя, суб'єкт і об'єкт влади, їх відносність і мінливість. види влади: економічна, політична, соціальна, духовно-інформаційна, сімейна та ін., політичну владу і її генезу, особливості політичної влади, державну владу як вищу форму політичної влади, її специфіка; • студент здатний продемонструвати знання про основні компоненти політичної влади: суб'єкт, об'єкт, ресурси і процес володарювання, про утилітарні, примусові, нормативні, інформаційні і демографічні ресурси влади, про основні функції політичної влади, про поняття легітимності влади, співвідношення понять «легальність» і «легітимність», типи легітимності влади.; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний дискутувати з приводу особливості функціонування політичної влади в Україні; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний сформулювати основні компоненти політичної влади; • студент здатний виокремити співвідношення понять «легальність» і «легітимність».
4	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про співвідношення понять особистість і політика, політична поведінка та політична діяльність, про формування і розвиток елітаристських

	<p>концепцій, теоретичне обґрунтування елітаризму;</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати теорія «круговороту еліт» В. Парето, теорію «правлячого класу» Г. Моска, «залізний закон олігархії» Р. Міхельса, сучасні теорії еліт; • студент здатний продемонструвати знання про сутність, структура і функції політичної еліти, про типологію еліт. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити в чому сутність проблеми лідерство як феномену політичного життя та функціональне призначення лідера; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний сформулювати типи політичного лідера та проблему політичного лідерства в сучасній Україні.
5	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про поняття політичної системи, політична система і середу, політична система як механізм влади, структуру політичної системи; • студент здатний визначити та описати що таке інституційна підсистема політичної системи, політичні інститути та їх види, нормативна підсистема; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний дискутувати з приводу проблеми співвідношення політичної система і політична культура; • студент здатний пояснити в чому сутність проблеми політичний режим як механізм функціонування політичної системи суспільства, його типології; • студент здатний дискутувати з приводу особливості політичної системи сучасної України.
6	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити та описати державу як основний інститут політичної системи суспільства, широке і вузьке значення терміну «держава», концепції походження держави; • студент здатний продемонструвати знання про основні структурні елементи держави, зовнішні і внутрішні функції держави, форми держави, форми державного устрою; • студент здатний визначити та описати що таке правова і соціальна держава, поняття громадське суспільство, держава та громадське суспільство; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити в чому сутність правової і соціальна держави та громадського суспільства; • студент здатний дискутувати з приводу проблеми шляхів формування соціально-правової держави і громадського суспільства в Україні.
7	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний визначити причини виникнення й ознаки політичної партії, цілі й функції політичних партій, типи політичних партій; • студент здатний продемонструвати знання про генезис політичних партій та їх роль у житті суспільства, ознаки та функції політичних партій, партійні фракції, коаліції, класифікацію політичних партій. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити в чому сутність проблеми генезис політичних партій та їх роль у житті суспільства; • студент здатний дискутувати з приводу проблеми зародження й розвиток багатопартійної системи в Україні; <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний виокремити функції та типології політичних партій, а також класифікацію політичних партій за різними ознаками.
8	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про політичну свідомість як відображення політичного життя, рівні політичної свідомості, політичну свідомість суспільства, соціальних груп, особистості, взаємозв'язок політичної свідомості з мораллю і правосвідомістю, політичну свідомість і політичну культуру; • студент здатний визначити поняття політичної культури суспільства, політична культура в контексті людської культури, основні характеристики політичної культури, структура політичної культури, типи політичної культури, класифікацію політичних культур; ; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний пояснити зміст теорій Г. Алмонда і С. Верби про розподіл політичних культур на патріархальні, підданські та активістські; • студент здатний дискутувати з приводу проблеми марксистського підходу до типології політичних культур, особливості політичних культур західного і східного типів, особливості

	української політичної культури, ролі політичної культури у відтворенні політичної системи.
9	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про поняття «політичний процес», його структуру, типологія політичних процесів за формою і змістом; • студент здатний визначити та описати що таке засоби масової інформації, їх вплив на політичні процеси та демократію, що означає політична модернізація, виборчий процес, основні види виборчих систем; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний дискутувати з приводу проблеми політичного процесу в Україні періоду модернізації політичного життя; • студент здатний пояснити в чому сутність проблеми політичної модернізація і як вона проходить.
10	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання про глобальний регіональний та субрегіональний рівні міжнародних відносин, суб'єкти міжнародного політичного процесу; • студент здатний визначити та описати в чому сутність зовнішньої політики держави та взаємозв'язок внутрішньої і зовнішньої політики; • студент здатний продемонструвати знання про ООН і міжнародні організації в світовому політичному процесі, основні тенденції розвитку міжнародного політичного процесу;в <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний дискутувати з приводу проблеми суперечливості і єдності сучасного світу; • студент здатний пояснити в чому сутність проблеми зростання глобальної взаємозалежності та її вплив на міжнародні відносини; • студент здатний дискутувати з приводу проблеми України в системі міжнародних політичних відносин і її місце в сучасному політичному просторі.

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Політологія						
1	Політичне життя і політична наука	5	2			3
2	Розвиток політичних ідей від античності до сучасності	6	2			4
3	Політична влада та її легітимність	4	1	1		2
4	Політичні еліти і політичне лідерство	4	1	1		2
5	Політична система	4	1	1		2
6	Держава як основний інститут політичної системи	5	1			4
7	Політичні партії та партійні системи	5	2	1		2
8	Політична культура и соціалізація	4	1	1		2
9	Політичний процес	3	1			2
10	Міжнародний політичний процес	5	2	1		2
Усього годин		45	14	6		25

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика семінарських занять

№ з/п	Тема заняття
1	Політична влада та її легітимність. Політичні еліти і політичне лідерство.
2	Політична система. Політичні партії та партійні системи.
3	Політична культура и соціалізація. Міжнародний політичний процес.

3.3. Перелік індивідуальних завдань

Головною ціллю індивідуальних завдань є контроль самостійної роботи студентів. Цей контроль здійснюється завдяки написанню студентами доповідей, рефератів, презентацій тощо. Підготовка презентації – вид самостійної роботи, що виконується студентом поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами семінарських занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студент здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або Інтернет-ресурси. Також складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 10-15 слайдів, текст доповіді – 4-5 стандартних сторінок, набраних на комп'ютері. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку від викладача.

Головною метою індивідуальних завдань є самостійне опрацювання студентами додаткового матеріалу, формування власного світогляду щодо політичних процесів і явищ. Завдання студентам видаються упродовж усього триместру. Перелік додається.

Теми рефератів, презентацій.

1. Роль політики в житті сучасного суспільства.
2. Права людини як критерії гуманістичної політики.
3. Політика як наука та мистецтво.
4. Суб'єкти та об'єкти владних відносин. Їх різноманіття.
5. Легітимність та ефективність політичної влади.
6. Приклади використання важливих ресурсів політичної влади.
7. Авторитарний і тоталітарний режими: загальні та відмінні риси.
8. Фашизм і неофашизм. Ідейні джерела, соціальна база, цілі.
9. Пряма та представницька форми демократії.
10. Об'єктивні та суб'єктивні фактори трансформації політичних режимів.
11. Інститут президентства в сучасному світі.
12. Українська державність: проблеми та перспективи.
13. Роль громадянського суспільства в системі противаг політичній владі.
14. Правова держава: сутність і основні принципи.
15. Партії в системі владних відносин.
16. Основні підходи до вивчення політичних партій.
17. Виборча система в Україні: переваги і недоліки.
18. Харизматичні лідери та їх роль в історії.
19. Культ особистості і його природа.
20. Імідж лідера.
21. Феномен політичного відчуження.
22. Сучасні теорії еліт
23. Система рекрутування еліт у сучасній Україні.
24. Г. Лебон про масову поведінку в політиці.
25. Постмодерна політична культура інформаційних суспільств
26. Типи, механізми і стадії політичної соціалізації.
27. Політичні субкультури України.

28. Основні суб'єкти міжнародних відносин.
 29. Роль міжнародних організацій в сучасному світі.
 30. Особливості геополітичного положення України.

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	30	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, виступати з доповідями з визначених питань, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.
3	Написання реферату, або презентація.	20	Студент здатний продемонструвати достатній рівень опанування основних положень з обраної тематики, демонструвати знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.
4	Модульна контрольна робота	50	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Поточний контроль		100	
Підсумковий контроль		100	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем курсу, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Всього		100	

4.2 Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально в системі Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий залік	60	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем курсу, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Всього		100	-

4.3 Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
<p>Когнітивні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний продемонструвати знання і розуміння об'єкту та предмету політології; функції, що їх виконує в суспільстві політична наука та методи, які використовую ця наука для вивчення політичних процесів; • студент здатний продемонструвати знання і розуміння основних історичних етапів розвитку політичної думки в світі та в Україні, специфіку політичної влади та механізмами її формування і реалізації через політичні режими та політичну систему суспільства; • студент здатний продемонструвати знання і розуміння найважливіших політологічних понять і категорій. 	<p>75-89% - студент припускається несуттєвих помилок у описі змісту знань і розумінні предмету політичної науки та її інструментарію, сутності політики як соціального явища, сутність, структуру та функції політичної влади, механізм її функціонування в сучасній Україні, сутності структури, функції та типології політичних систем, припускається несуттєвих помилок у описі змісту сутності та функцій держави як головного інституту політичної системи суспільства, сутності і типів політичних процесів, змісту і сутності виборчого процесу, сутності структури, функцій та типологію політичної культури, зміст та основні напрями міжнародної політики та місце в ній зовнішньої політики України.</p> <p>60-74% - студент припускається суттєвих помилок у описі змісту знань і розумінні предмету політичної науки та її інструментарію, сутності політики як соціального явища, сутність, структуру та функції політичної влади, механізм її функціонування в сучасній Україні, сутності структури, функції та типології політичних систем, припускається суттєвих помилок у описі змісту сутності та функцій держави як головного інституту політичної системи суспільства, сутності і типів політичних процесів, змісту і сутності виборчого процесу, сутності структури, функцій та типологію політичної культури, зміст та основні напрями міжнародної політики та місце в ній зовнішньої політики України.</p> <p>менше 60% - студент не може обґрунтувати свою позицію стосовно змісту знання і розуміння предмету політичної науки та її інструментарію, сутності політики як соціального явища, сутність, структуру та функції політичної влади, механізм її функціонування в сучасній Україні, сутності структури, функції та типології політичних систем, змісту сутності та функцій держави як головного інституту політичної системи суспільства, сутності і типів політичних процесів, змісту і сутності виборчого процесу, сутності структури, функцій та типологію політичної культури, зміст та основні напрями міжнародної політики та місце в ній зовнішньої політики України.</p>
<p>Афективні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у 	<p>75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p> <p>60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за</p>

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
професійному середовищі; • студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики	наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу.

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	<ul style="list-style-type: none"> фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та за питаннями до семінарського заняття; оцінювання активності участі у дискусіях
2.	Індивідуальні завдання	<ul style="list-style-type: none"> письмовий звіт або реферат, або презентація про виконання індивідуального завдання; оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Залікова контрольна робота	<ul style="list-style-type: none"> питання до контрольної роботи
Підсумковий контроль		<ul style="list-style-type: none"> питання до заліку

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1 Методичне забезпечення.

1. Диалектика политической деятельности и политических отношений: Монография/ А.А. Лузан, А.В. Бородай, А.Г. Буланов, А.А. Дементьева. - Краматорск: ДГМА, 2008.- 88 с.
2. Дубінін, В.В. Розвиток політичної думки в Україні: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Краматорськ: ДДМА, 2005. – 216 с.
3. Дубінін В.В. Роль інтересів народу в становленні та розвитку політичної системи суспільства: Монографія.- Краматорськ: ДДМА, 2006.- 260 с.
4. Курс лекцій по дисципліні «Политология» (для всех специальностей заочного и дневного обучения) // Сост.: Дорошенко В.Н., Дубинин В.В. – Краматорск: ДГМА, 2000. 108 с.
5. Лузан А.А. Политическая жизнь общества: вопросы теории: Монография. - К.: Выща шк., 1989.- 151 с.
6. Паршакова, Е.Д. Развитие политических идей от Античности до начала XX века: учеб. пособие / Е.Д. Паршакова. – Краматорск: ДГМА, 2009. – 56 с. – ISBN 978-966-379-365-8.
7. Политология: тематика контрольных работ и экзаменационные вопросы (для студентов всех специальностей заочной формы обучения) / сост.: А. А . Лузан, А. П. Кваша. – Краматорск: ДГМА, 2012. – 48 с.
8. Политология: конспект лекций для студентов всех специальностей / сост.: А. П. Кваша. – Краматорск: ДГМА, 2013. – 133 с.

9. Словарь политических терминов: для студентов всех специальностей и форм обучения / сост. А. А. Лузан, А. В. Бородай, А. П. Кваша. – Краматорск: ДГМА, 2014. – 33 с.

6.2 Рекомендована література

1. Акмалова, А.А. История политических и правовых учений : учеб. пособие / А.А. Акмалова, В.М. Капицын. – М. : Юриспруденция, 2004. – 288 с. – ISBN 5-8401-0139-7.
2. Бебик В. Політологія : наука і навчальна дисципліна: Підручник.- К.: Каравела, 2009.- 496 с.
3. Графский, В.Г. История политических и правовых учений : учебник / В. Г. Графский. – М. : Проспект, 2005. – 600 с. – ISBN 5-9803-2998-8.
4. Гелей С.Д. Політологія: Навчальний посібник/ С.Д.Гелей, С.М.Рутар.- 6-те вид., перероб. і доп.- К.: Знання, 2007.- 309 с.
5. Зотов, В.Д. История политических учений : учебник / В.Д. Зотов, Л.В. Зотова. – М. : Юристъ, 2005. – 605 с. – ISBN 5-7975-0800-1.
6. История государственно-политических учений : учебник / под ред. В.В. Лазарева. – М. : Спарк, 2006. – 672 с. – ISBN 5-8891-4239-9.
7. История политических и правовых учений : учебник для вузов / Н.М. Азаркин, В.Н. Жуков, Ю.С. Завьялов; отв. ред. О.В. Мартышина. – М. : Норма, 2004. – 912 с. – ISBN 5-8912-3781-4.
8. История политических и правовых учений : учебник / под ред. О.Э. Лейста. – М. : Зерцало, 2006. – 568. – ISBN 5-8078-0113-X.
9. История политических и правовых учений : Средние века и Возрождение / отв. ред. В.С. Нерсесянц. – М. : Наука, 1986. – 350 с.
10. История политических и правовых учений : XVII–XVIII вв. / отв. ред. В.С. Нерсесянц. – М. : Наука, 1989. - 448 с. – ISBN 5-02-012803-1.
11. История политических и правовых учений : учебник для вузов / под ред. В.С. Нерсесянца. – М. : ИНФРА-М, 1996. – 736 с. – ISBN 5-86225-174-X.
12. Матвеев С.А. Політологія: Навчальний посібник/ С.А.Матвеев, Л.С.Буланенко.- Х.: Одіссей, 2008.- 272 с.
13. Марченко, М.Н. История политических и правовых учений : учебник / М.Н. Марченко, И.Ф. Мачин. – М. : Высшее образование, 2005. – 495 с. – ISBN 5-9692-0035-2.
14. Мухаев, Р.Т. История политических и правовых учений : учебник для вузов / Р.Т. Мухаев. – М. : Приор-издат, 2004. – 608 с. – ISBN 5-9512-0205-1.
15. Мухаев, Р.Т. Політологія : учебник / Р.Т. Мухаев. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 495 с. – ISBN 5-238-00931-3.
16. Нерсесянц, В.С. История политических и правовых учений : учебник для вузов / В.С. Нерсесянц. – М. : Норма, 2005. – 704 с. – ISBN 5-8912-3942-6.
17. Омельченко, О.А. История политических и правовых учений (История учений о государстве и праве) : учебник для вузов / О.А. Омельченко. – М. : Эксмо, 2006. – 632 с. – ISBN 5-699-16044-2.
18. Панарин, А.С. Політологія: общий курс : учеб. пособие / А.С. Панарин, И.А. Василенко. – М. : Логос, 2003.– 256 с.– ISBN 5-94010-191-7.
19. Погорелый, Д.Е. Політологія: кредитно-модульний курс: хрестоматія / Д.Е. Погорелый. – 4-е изд., испр. и доп. – Харьков : Олант, 2007. – 552 с. – ISBN 966-8234-20-0.
20. Політологія : підручник / за ред. О.В. Бабкіної, В.П. Гобатенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Видавничий центр „Академія”, 2001. – 528с. – ISBN 966-580-097-3.
21. Політологія : підручник / М.І. Панов (керівн. авт. кол.) [та ін.]. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Концерн „Видавничий Дім „Ін Юре”, 2005. – 520 с. – ISBN 966-313-242-6.
22. Політологія : підручник / за ред. Ю.І. Кулагіна, В.І. Полуріза. – К. : Альтепрес, 2002. – 612 с. – ISBN 966-542-158-1.

23. Политология : учебник для вузов / под ред. В.Н. Лавриненко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002.–544 с.– ISBN 5-238-000424-9.
24. Политология : учеб. пособие / Н.И. Азаров [и др.]. ; под ред. Б.И. Кретьова. – М. : Высшая школа, 2001, 303 с. – ISBN 5-06-004159-X.
25. Политология : учеб. пособие / под ред. А.А. Радугина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Центр, 2001. – 336 с. – ISBN 5-88860-041-5.
26. Политология : учеб. пособие для вузов / под ред. Н.И. Сазонова. – Харьков : Фолио, 2001. – 831 с. – ISBN 966-03-0776-4.
27. Политология : учебник / под ред. В.А. Ачкасова, В.А. Гуторова. – М. : Юрайт-Издат, 2006. – 692 с. – ISBN 5-94879-381-8.
28. Рудич, Ф.М. Політологія : підручник / Ф.М. Рудич. – К. : Либідь, 2004. – 480 с. – ISBN 966-06-0347-9.
29. Халин, К.Е. История политических и правовых учений : учебник / К.Е. Халин. – М. : Кнорус, 2006. – 160 с. – ISBN 5-9803-2574-3.
30. Чанышев, А.А. История политических учений : учебник / А.А. Чанышев. – М. : Проспект, 2007. – 590 с. – ISBN 5-482-0063-X.
31. Шляхтун, П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки) : підручник / П.П. Шляхтун. – 3-тє вид., стер. – К. : Либідь, 2005. – 576 с. – ISBN 966-06-0389-4.
32. Юрій, М.Ф. Основи політології : навч. Посібник / М.Ф. Юрій. – К. : Кондор, 2003. – 340 с. – ISBN 966-8251-12-1.

6.3 Джерела інформації

1. www.dgma.donetsk.ua
2. www.ru.wikipedia.org